

POLSKIE PRZYGOTOWANIA DO BREXITU

W świetle niepewności politycznej w Wielkiej Brytanii, Polski Parlament przyjął trzy ustawy adresujące podstawowe problemy, które wystąpią w przypadku, gdy Wielka Brytania opuści Unię Europejską bez zawarcia umowy regulującej wzajemne stosunki. Brexit bez zawarcia umowy będzie bowiem oznaczał, że w dniu wystąpienia Wielkiej Brytanii prawo unijne przestanie mieć do niej zastosowanie, a Zjednoczone Królestwo stanie się dla krajów członkowskich państwem trzecim.

W odpowiedzi na tę sytuację, w Dzienniku Ustaw opublikowano ustawy, regulujące następujące zagadnienia:

- prawa pobytu obywateli brytyjskich w Polsce;
- delegowania pracowników z Wielkiej Brytanii do Polski;
- możliwości podejmowania pracy i działalności gospodarczej na terenie RP przez obywateli brytyjskich;
- uznawania kwalifikacji zawodowych uzyskanych w Wielkiej Brytanii; oraz
- prowadzenia działalności w Polsce przez brytyjskie podmioty rynku finansowego.

Przedmiotem niniejszego opracowania są pierwsze cztery zagadnienia. Regulacja w zakresie działalności podmiotów rynku finansowego została omówiona w naszej odrębnej publikacji.

Pobyt obywateli brytyjskich na terytorium RP

Zagadnienie pobytów krótkoterminowych obywateli brytyjskich na terytorium państw członkowskich UE zostanie uregulowane na poziomie unijnym. Planowane jest, że obywatele Wielkiej Brytanii zostaną zwolnieni z obowiązku wizowego przy podróżach do państw obszaru Schengen nieprzekraczających łącznie 90 dni w każdym 180-dniowym okresie.

Co do zasady jednak, z dniem wystąpienia, obywatele brytyjscy utracą uprawnienia wynikające ze swobód obowiązujących w ramach UE. Opublikowane przepisy mają zapobiec sytuacji, w której obywatele brytyjscy i członkowie ich rodzin byliby traktowani jako cudzoziemcy nielegalnie przebywający na terytorium RP.

Zgodnie z nowymi przepisami, pobyt na terytorium RP obywatela Zjednoczonego Królestwa i członka jego rodziny, którzy na podstawie

Key issues

- Pobyt obywateli brytyjskich na terytorium RP
- Praca i działalność gospodarcza
- Pracownicy delegowani
- Świadczenie usług przez przedsiębiorców brytyjskich
- Uznawanie kwalifikacji

swobody przemieszczania się w ramach UE posiadali prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Polski w dniu poprzedzającym dzień wejścia w życie ustawy, uważa się za legalny od dnia wejścia w życie ustawy do dnia 31 grudnia 2020 r. Ten "okres przejściowy" ma na celu umożliwienie obywatelom brytyjskim i członkom ich rodzin złożenie wniosków o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy lub stały. Również w zakresie tych zezwoleń ustawa przewiduje unormowania szczególne. Mianowicie, w przypadku posiadania na dzień wejścia w życie ustawy prawa pobytu, obywatelowi lub członkowi rodziny udziela się na jego wniosek zezwolenia na pobyt czasowy. Zezwolenie udzielane jest jednorazowo, na okres 5 lat. W razie posiadania prawa stałego pobytu osobom takim udziela się na ich wniosek zezwolenia na pobyt stały na czas nieoznaczony.

Praca i działalność gospodarcza

Obywatel Zjednoczonego Królestwa lub członek jego rodziny, których pobyt w Polsce jest uważany za legalny w okresie od dnia wejścia w życie ustawy do 31 grudnia 2020 r. (a także w okresie trwania postępowań w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy lub stały), jest uprawniony do wykonywania w Polsce pracy na takich samych zasadach jak obywatel polski. Osoby takie są także uprawnione do kontynuowania w RP działalności gospodarczej, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy wykonywały działalność gospodarczą (lub działalność ta była zawieszona) oraz posiadały wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Obywatele brytyjscy i członkowie ich rodzin, którym udzielone zostanie zezwolenie na pobyt czasowy na podstawie ustawy, będą zwolnieni z wymogu posiadania odrębnego zezwolenia na pracę. Takie osoby będą również uprawnione do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Polski na takich samych zasadach jak obywatele polscy. Należy podkreślić, że rozwiązanie to obejmie tylko osoby, które uzyskają zezwolenie na pobyt czasowy na tej podstawie, że w dniu poprzedzającym dzień wejścia w życie ustawy posiadały prawo pobytu na terytorium RP. Ustawa nie przewiduje odrębnych uregulowań dla osób, które uzyskają prawo stałego pobytu w Polsce. Tym niemniej, na podstawie obecnie obowiązujących przepisów, osoby, które mają w Polsce prawo stałego pobytu nie muszą uzyskiwać odrębnego zezwolenia na pracę.

Pracownicy delegowani

Pracownik delegowany przez pracodawcę z Wielkiej Brytanii w celu świadczenia pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może wykonywać tu pracę bez konieczności posiadania zezwolenia na pracę, jednak nie dłużej niż przez okres 3 miesięcy od wejścia w życie ustawy. Do takich pracodawców i pracowników będą miały zastosowanie w dotychczasowym zakresie przepisy obowiązującej ustawy o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług, pod warunkiem jednak, że delegowanie pracownika nastąpiło najpóźniej dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy i trwa po tym dniu.

Świadczenie usług przez przedsiębiorców brytyjskich

Celem przepisów w zakresie świadczenia usług jest umożliwienie podmiotom brytyjskim dokończenia realizacji bieżących usług w Polsce na dotychczasowych zasadach. Zatem, do świadczenia usług w Polsce przez przedsiębiorcę z Wielkiej Brytanii stosować się będzie przepisy dotyczące świadczenia usług przez podmiot z Unii Europejskiej, jednak pod następującymi warunkami:

- usługi są świadczone na podstawie umowy zawartej nie później niż w dniu poprzedzającym dzień wejścia w życie ustawy; oraz

- przepisy te stosować można wyłącznie przez okres niezbędny do wykonania usług, jednak nie dłużej niż przez okres 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Powyższe zasady nie mają zastosowania, jeżeli po dniu poprzedzającym dzień wejścia w życie ustawy dokonano zmiany umowy powodującej istotne wydłużenie okresu niezbędnego do wykonania usług.

Uznawanie kwalifikacji

Nowe przepisy utrzymują w mocy decyzje w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych nabytych w Zjednoczonym Królestwie wydane przed dniem wejścia w życie ustawy w odniesieniu do obywateli Unii Europejskiej (także obywateli Wielkiej Brytanii). Postępowania wszczęte przed tą datą, ale niezakończone, będą kontynuowane na zasadach określonych w obowiązującej ustawie o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, jednak nie dłużej niż przez okres 42 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Po upływie tego okresu postępowanie będzie umorzona. Natomiast w odniesieniu do postępowań o uznanie kwalifikacji wszczętych wobec obywateli Wielkiej Brytanii i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, takie postępowania zostaną umorzone. Po tym dniu obywatele Zjednoczonego Królestwa lub członkowie ich rodzin będą mogli ubiegać się o uznanie kwalifikacji zawodowych na zasadach określonych dla obywateli państw trzecich.

W przepisach przewidziano również rozwiązanie przejściowe. Obywatele UE (a więc już nie obywatele Wielkiej Brytanii) będą mogli do 31 grudnia 2021 r. składać wnioski o uznanie w Polsce kwalifikacji zawodowych nabytych w Zjednoczonym Królestwie. Postępowania będą prowadzone na zasadach określonych w ustawie o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Czas trwania postępowania w takich przypadkach został jednak ograniczony do 42 miesięcy.

Nieco inne zasady przewidziano w odniesieniu do zawodów tzw. sektorowych, to jest np. architekta, lekarza, lekarza dentystry, lekarza weterynarii, farmaceuty, pielęgniarce lub położnej. Decyzje o uznaniu kwalifikacji w odniesieniu do tych zawodów wydane przed dniem wejścia w życie ustawy pozostaną w mocy, a postępowania wszczęte przed tą datą przez obywateli UE będą prowadzone na podstawie dotychczasowych przepisów, tak jak w przypadku innych zawodów. Nie będzie natomiast możliwości złożenia w okresie od wystąpienia Wielkiej Brytanii z UE do 30 grudnia 2021 r. wniosku o uznanie kwalifikacji na zasadach ustawy o uznawaniu kwalifikacji nabytych w państwach UE. Ta różnica wynika z faktu, że w odniesieniu do państw UE kwalifikacje do wykonywania zawodów sektorowych są uznawane automatycznie, w związku ze zharmonizowanym systemem szkolenia. Takie rozwiązanie nie będzie mogło być zastosowane po wyjściu Zjednoczonego Królestwa z Unii. W konsekwencji, przepisy stanowią, że w przypadku tych zawodów kwalifikacje zawodowe będą uznawane na zasadach odrębnych.

Podsumowanie

Przedstawione regulacje mają głównie charakter przejściowy, a ich podstawowym celem jest ograniczenie negatywnych konsekwencji wyjścia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej w relacjach z Polską. Nowe przepisy nie tworzą stałego, uprzywilejowanego w stosunku do innych państw spoza UE, reżimu, lecz mają na celu stworzenie warunków dla jak najbardziej bezproblemowej transformacji Wielkiej Brytanii w państwo trzecie. Po upływie terminów stosowania zaprezentowanych przepisów, Zjednoczone Królestwo i

jego obywatele będą co do zasady podlegać takim regulacjom, jak inne państwa spoza Unii.

KONTAKT

Marcin Bartnicki
Partner

T +48 22 627 11 77
E marcin.bartnicki
@cliffordchance.com

Aleksandra Ulatowska
Junior Lawyer

T +48 22 627 11 77
E aleksandra.ulatowska
@cliffordchance.com

Waldemar Oryński
Junior Lawyer

T +48 22 627 11 77
E waldemar.orynski
@cliffordchance.com

Niniejsza publikacja nie omawia wszystkich aspektów przedstawianych zagadnień i nie stanowi porady prawnej ani porady innego rodzaju

www.cliffordchance.com

Norway House, ul. Lwowska 19, 00-660
Warsaw, Poland

© Clifford Chance 2019

Clifford Chance, Janicka, Krużewski,
Namiotkiewicz i wspólnicy spółka
komandytowa

Abu Dhabi • Amsterdam • Barcelona • Beijing •
Brussels • Bucharest • Casablanca • Dubai •
Düsseldorf • Frankfurt • Hong Kong • Istanbul •
London • Luxembourg • Madrid • Milan •
Moscow • Munich • Newcastle • New York •
Paris • Perth • Prague • Rome • São Paulo •
Seoul • Shanghai • Singapore • Sydney •
Tokyo • Warsaw • Washington, D.C.

Clifford Chance has a co-operation agreement
with Abuhimed Alsheikh Alhagbani Law Firm
in Riyadh.

Clifford Chance has a best friends relationship
with Redcliffe Partners in Ukraine.